

הזהב וכו' (חגיגה כו, א). וצריך להבין במה שמביא שתי המימרות ביחד כאילו הם שוים, ובאמת הם רחוקים זה מזה.

ואפשר לומר כמו ששמעתי מאמו"ר [מהר"ש] ז"ל שאמר על מה שאמרו בגמרא ברכות (טו, ב) "כל הקורא קריאת שמע ומדקדק באותיותיה מצננין לו גיהנם", ולכאורה אינו מובן מה מעלה יש למי שבגיהנם שמצננים לו מעט, הלא אעפ"כ הוא חם מאוד. ואמר שיש שהולכים לגיהנם אך לפי שעה להעלות משם נשמות, הנה לזה השעה יש מעלה שמצננים לו הגיהנם מעט.

והנה איתא בגמרא (שם סד, א) "תלמידי חכמים אין להם מנוחה בעולם הזה ובעולם הבא", רק הולכים תמיד

מישיבה לישיבה וממדרגה למדרגה, וא"כ אין שום עת עמידה אצלם, רק תמיד הולכים מישיבה לישיבה וממדרגה למדרגה, וא"כ לא יצויר אצלם ששהו בגיהנם, כיון שאין עומדים במקום אחד, רק הולכים תמיד ממדרגה למדרגה, ויש להם עליה.

וזה הכוונה "תלמידי חכמים אין אור של גיהנם שולט בהם", היינו אין שוהין בגיהנם שישלוט בהם אור של גיהנם, רק תיכף ומיד ה' ממלא רצונם מה שרוצים ואינם שוהין שם כלום, ואח"כ אמר "פושעי ישראל אין אש של גיהנם שולט בהם", היינו שולטת דוקא, היינו שתשלוט בהם ותכלה אותם, וזה "אין אש של גיהנם שולט בהם".

(פטרעלסקער חיבור)

כתובות

מין מהרי"ד זיע"א

מנין לברכת חתנים בעשרה וכו', רבי אבנחו אמר מהבא (תהלים סח, כו) במקהלות ברכו אלהים ה' ממקור ישראל (כתובות ג, ב). ובתוס' שם (ד"ה במקהלות) אע"ג דמקהלות תרי קהלות משמע וכו', ומקהלות דעלמא בעי למימר. לשון התוס' קשה להבין על פי פשוטו. וי"ל בדרך רמז, דאיתא בזה"ק (ח"ג ר"ט ע"ב) דבזמן החופה באים האבות והמחותנים לבניהם מעלמא דקשוט, וזה הרמז במקהלות תרי משמע, ומקהלות דעלמא, היינו בשני עולמות.

וזה הכוונה ברש"י (כתובות ח, א ד"ה שוש

חשיש) "אבל 'שהכל ברא לכבודו' אינה מן הסדר, אלא לאסיפת העם הנאספים שם לגמול חסד", ולכאורה פלא היכן מצינו ברכה לכבוד העם, אטו בכל אסיפה של ישראל נתקן ברכה, אבל הכוונה לכבוד נשמות הטהורות, והיינו הנאספין מלשון "ויאסף אהרן" (במדבר כ, כד) שבאו לשמות עם החתן והכלה.

(ויגד עקב פ' וקרא)

מין מהרי"ד זיע"א

אמר רבי יורא אמר רבי ירמיה בר אבא דור שבן דוד בא קמינוריא בתלמוד חכמים, כי אמריתיה קמיה דשמואל אב